

Slovenski politični vrh je nenaklonjen Agrokorjevemu prevzemu Mercatorja

**Vesna Vuković
Suzana Rankov**

Ljubljana – Predsednik vlade **Borut Pahor** sicer ni želel izpostaviti imena hrvaškega Agrokorja, toda kljub temu je mogoče iz njegovih stališč in komentarjev njegovih ministrov razbrati, da vladni vrh ni naklonjen Agrokorjevemu prevzemu Mercatorja. Kot ključni argument pa v vladi navajajo nevarnost, ki jo prevzem Mercatorja zaradi Agrokorjeve lastne proizvodnje pomeni za slovensko živilskopredelovalno industrijo.

Ne samo da trgovska veriga Konzum, kot je znano, že nekaj let na svojih policah z redkimi izjemami ne prodaja slovenskih izdelkov, ampak ima za svoje dobavitelje po neuradnih informacijah polletne plačilne roke, namesto z denarjem pa svoje obveznosti poravnava s kompenzacijami blaga Agrokorjevih podjetij. Morebitni prevzem bi tako poleg izčrpanja Mercatorja, ki bi služilo poplačilu posojil, pomenil tudi nevarnost poslabšanja pogojev poslovanja slovenskih dobaviteljev in zmanjšan obseg njihove prodaje.

V zadnjih dneh so se razširile informacije, da naj bi vplivni predstavniki vladajočih strank stopili na stran Agrokorja in računajoč na svoj kos pogače pri morebitni uspešni transakciji lobirali za hrvaškega prevzemnika. Zato smo včeraj na več ministrov naslovili prošnjo za komentar Agrokorjeve napovedi.

»Eden od interesov Slovenije je, da ima trgovsko verigo, v kateri lahko slovenska živilskopredelovalna industrija plasira svoje proizvode, s tem ohranja delovna mesta in širi trg tudi izven države. Vendar je to konkurenčna ekonomija, kjer mora veljati svoboda, kjer pa morajo svojo vlogo opraviti tudi regulatorji kot v vsakem drugem primeru,« je Agrokorjevo namero komentiral predsednik vlade.

**Logično bi bilo,
da bi prevzel Mercator**

Tudi gospodarska ministrica **Darja Radič** je opozorila na pomen Mercatorja kot regionalnega igralca. »Po vsej logiki stvari bi morali danes govoriti o prevzemih šibkejših podjetij v regiji s strani Mercatorja. Namesto tega pa je zaradi šibke in nestabilne lastniške strukture Mercator postal prevzemna tarča drugih igralcev v regiji. To je realnost, s katero se žal moramo soočiti mi in Mercator, in verjamem, da si vodilni in sodelavci Mercatorja, ki so v zadnjih letih uspešno izvajali strategijo razvoja in rasti, ne želijo nič drugega kot takšnega lastnika oziroma lastnike, ki jim bodo zagotavljali nadaljnjo uspešno rast in utrjevanje pozicije vodilnega trgovca v regiji v izbranih segmentih.« Ali bo Agrokor takšen lastnik, je po mnenju ministrice težko vnaprej soditi, čeprav bi »na podlagi javno objavljenih informacij o njegovem poslovanju in poziciji v regiji prej zaključila, da ne«. Ker ima Agrokor v lasti približno polovico hrvaške živilskopredelovalne industrije, se namreč Radičeva boji, da bi vstop Agrokorja ali katerega koli podjetja, ki obvladuje tako pomemben del živilskopredelovalne industrije, prinesel mnogo več negotovosti in težav v slovensko pridelovalno in živilskopredelovalno industrijo, kot jo prinaša domnevno nepravilna razdelitev v slovenski verigi prehranskih izdelkov. Vsekakor pa je to čas tudi za resen razmislek v tem delu dobaviteljske verige, dodaja.

**Negativne posledice
za gospodarstvo in javne finance**

Minister za finance **Franc Križanič** opozarja na primere prevzetih slovenskih podjetij, ki so danes v breme davkoplačevalcev, delovnih mest, strateške pozicije panog slovenskega gospodarstva in geostra-

teška položaja Republike Slovenije. Poudaril je, da država zaradi lastniške strukture v Mercatorju, ki se je po vzponu tajkunov in želje po političnem obvladovanju medijev močno spremenila (v času vlade **Janeza Janša** je bil Mercator prodan Pivovarni Laško in Istrabenzu v zameno za vpliv na časopisno hišo Delo, op. p.), nima možnosti odločanja o ustreznosti investitorjev. »Morebitni sovražni prevzem, ki se ga omenja v medijih, bi zagotovo imel velike negativne posledice za slovensko kmetijstvo, slovensko predelovalno industrijo, BDP, trg dela in javnofinančni primanjkljaj,« je posvaril Križanič.

Notranja ministrica in predsednica LDS **Katarina Kresal** poudarja, da je Mercator med tremi največjimi slovenskimi podjetji in kot trgovsko okno tudi eno najbolj pomembnih podjetij. Zaradi svojih multiplikativnih učinkov, ki jih ima na naša proizvodna podjetja, predvsem na prehransko industrijo, je po mnenju Kresalove strateško pomembno podjetje za naše gospodarstvo. »Prodaja tujemu konkurentu tako za Mercator kot za njegove slovenske dobavitelje ne more biti prava odločitev,« je poudarila.

»Brez dvoma noben kupec, ki je zainteresiran, da napolni police s svojimi lastnimi izdelki, ni optimalen kupec za Mercator z vidika slovenskega potrošnika. To velja tako za Agrokor kot katero koli drugo podjetje, ki ima lastno prehransko industrijo,« je komentiral generalni sekretar Zares **Bogdan Biščak**.

Presenetljiv pa je tokrat molk ljubljanskega župana in nekdanjega predsednika uprave Mercatorja **Zorana Jankovića**. Na vprašanja, kako tudi kot mali delničar Mercatorja komentira namere Agrokorja, namreč ni želel odgovoriti.

Sodeč po besedah premierja Boruta Pahorja država, ki nima več niti posrednega lastniškega vpliva na Mercator, pričakuje, da bodo napovedan Agrokorjev prevzem Mercatorja temeljito preučili varuhi konkurence. V vladi se bojijo zlasti posledic za slovensko živilskopredelovalno industrijo. Agrokor bi namreč svoj prevladujoč položaj na trgu lahko izkoristil za slabšanje pogojev poslovanja dobaviteljev, ki so konkurenca Agrokorjevim proizvodnim podjetjem.

Adris Grupa podpira Todoričeve načrte

Po naših informacijah naj bi zaradi razpršitve tveganj banke od Agrokorja zahtevale, naj poskuša oblikovati konzorcij podjetij za prevzem Mercatorja. Lastnik Agrokorja **Ivica Todorič** naj bi tako interes za sodelovanje preverjal pri nekaterih zasebnih skladih, ki so v preteklosti že kazali interes za vstop v Mercator, pojavljajo pa se tudi informacije, da bi lahko v konzorcij vstopila rovinjska Adris Grupa **Anteja Vlahovića**, lastnica Tvornice duhana Rovinj in pomembnega dela istrskega turizma.

Na Adris Grupo smo zato včeraj naslovili vprašanja, ali preučujejo možnost sodelovanja v konzorciju za prevzem Mercatorja. Teh informacij niso konkretno komentirali, je pa iz njihovih odgovorov mogoče razbrati, da takšna možnost ni izključena: »Adris Grupa podpira željo Agrokorja za vstop v lastništvo Mercatorja predvsem zato, ker gre za družbi, s katerima Adris Grupa dobro poslovno sodeluje. To je koristna poslovna poteza tako za Agrokor kot za Mercator. S tem se bo povečala vrednost obeh družb. Prepričani smo, da bodo takšno strateško povezovanje vodilnih trgovskih verig v regiji podprli tudi potrošniki in najširša javnost.«